

FÓRUM

INKÁBB MEGTORLÁS, MINT BITORLÁS – HOZZÁSZÓLÁS A DOMÉNREGISZTRÁTORT ELMARASZTALÓ CIKKHEZ

Napilapot a sportoldalnál, Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemlét Sándor bátyámnál, Vida professzor cikkénél érdemes elsőként felnyitni. Cikkei, védjegyekről, bírósági gyakorlatról szóló kommentárjai nemcsak élvezetes olvasmányok, hanem szakmai *útmutatók* is, amelyekre minden szakembernek érdemes odafigyelnie. Ezért is fontos, hogy olyan esetekben, amikor az *iránytűt* mágneses mező (értsd erősen vitatható bírósági döntés) zavarja, ettől elvonatkoztatva is eligazodjon az olvasó.

Előzmények

A 2011. augusztusi Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemlében megjelent cikk címét – *dr. Vida Sándor: Doménnév regisztrátora mint védjegybitorló* – egy bírósági ítélet XIX., XXII. és XXIII. rendű alperesei ellen hozott ítéletek generálták, ami önmagában is figyelemre méltó. A cikk I. része jogi háttérként az elektronikus kereskedelemmel összefüggő törvény kapcsán a tartalomszolgáltatók felelősségét elemzi. A cikk II., főrésze a címmel összefüggő HYUNDAI-ügyet ismerteti. A cikk III. része az I. részhez hasonlóan az internetes honlap üzemeltetőjének felelősségét tárgyalja. A cikk címe a II. részből ered, ugyanakkor az I. és a III. rész nem kapcsolódik regisztrátori tevékenységhez. A domén regisztrátora ugyanis regisztrátori minőségében nem végez semmiféle tartalomszolgáltatást, a két tevékenység (azaz a doménszolgáltatás és a hosztolás) mind műszakilag, mind szakmailag elkülönül. Emellett persze igen gyakori, hogy egy internetes cég mindkét üzletágban piaci szereplő. Jómagam ugyanakkor számos doménnel rendelkezem, és körülbelül 5%-nál bíztam meg a korábbi regisztrátort tartalomszolgáltató szerverüzemeltetéssel (hosztolással). A doménhez kapcsolódó szolgáltatás is kétféle ágazik: regisztrációra és a domén műszaki elérését biztosító DNS (domén name server)-szolgáltatásra, tehát e két szolgáltató is lehet különböző. A cikk alapján úgy tűnik, hogy nem ismert e két, illetve három tevékenység szakmai elkülönülése.

A cikk II. része szerint magyar márkakereskedők „hyundaiauto.hu” (I. rendű alperes), „hyundai-speed.hu” (IX. rendű alperes) és ehhez hasonló doméneket regisztráltak. A tényállás szerint az alperes márkakereskedők disztribúciós szerződés alapján jogszerűen használták a védjegyet 2004 őszéig. A felperes – a kimerülés szabályait (vö. BMW-ügy) tiszteletben tartva – a későbbi védjegyhasználatot, így a Hyundai szót tartalmazó doméneket kifogásolta. A felperes a domének regisztrátorait is perbe vonta. Az alpereseket első- és másodfokon, valamint a felülvizsgálati eljárás során is elmarasztalták a védjegy törvény

alapján. A szerző idézi az előadó tanácsvezető bírót, aki szerint a regisztrátori tevékenység minősítésére kialakult bírói gyakorlat van. Eszerint *a regisztrátor tevékenysége nem csupán ügyintézői, hanem bizományhoz hasonló ügyviteli tevékenység, amelynek során a regisztrátor önállóan jár el a központi doménnyilvántartónál. A regisztrátorok közreműködnek abban, hogy a doménigénylők védjegybitorlást valósítsanak meg az interneten.*

Az ítélet és ami mögötte van

Véleményemet a cikk alapján fogalmazom meg, amely alaposan ismerteti a tényállást. A szerző azonosul az ítélettel, én is így teszek – de én csupán a védjegyet bitorlóan használó „érdemi” alperesek vonatkozásában. A cikk címét generáló regisztrátorok ellen hozott elmarasztaló ítéletet alapvetően és többszörösen is tévesnek tartom.

Ugyanakkor a bíróságot sem hibáztatom, sőt megértem. Az vesse rájuk az első követ, aki máshogy ítélné egy bonyolult, húszvalahány alperessel bíró ügyben, és épp azokra a sokadik rendű alperesekre helyezné a hangsúlyt, akik meg sem jelennek a tárgyaláson, és akik vagy akiknek az ügyvédei szakmailag érdeminek tekinthető védekezést sem terjesztettek elő. A cikk szerint ugyanis ez történt. Nyilvánvaló, hogy a bíróság a fővonalra koncentrált, és az erős jogi képvisellel felvértezett felperes – az alperesek többségének tekintetében helytálló – keresetének megfelelően hozta meg ítéletét. A felperest képviselő nemzetközi ügyvédi iroda több mint 16 milliós perköltségét az elsőfokú bíróság jóváhagyta (utóbb a másodfok csökkentette). Az alperes regisztrátorok beadványa és fellebbezése arra terjedt ki, hogy „nem tudtak a jogsértésről, de bármilyen szintű bírósági kötelezettségnek eleget fognak tenni”. Ez utóbbi „vágjuk” teljesülhetett. A cikk szerint a regisztrátorok fellebbezése csupán a perköltségre terjedt ki, így nyilvánvaló, hogy nem születhetett érdemben eltérő másodfokú ítélet.

A fentiek alapján úgy vélem, hogy a téves döntés fő előidézői – bármilyen meglepő – épp az ártatlan regisztrátorok. Az ítélet és az első fokon fejenként félmilliós perköltség szófordulattal élve inkább téves helyzetértékelésük, mint bitorlásuk „megtorlásának” tekinthető. Egy védjegybitorlási pert nem lehet félvállról venni. Ha a regisztrátorok részben általános ügyvédjüktől kértek, részben egyáltalán nem kértek jogi tanácsot, akkor alaposan tévedtek. Vida Sándornak nagyon igaz van, amikor a regisztrátorok magatartása kapcsán az a véleménye, hogy „nem értették meg, miről van szó”.

Nincs lefutott védjegyper. Az esetek többségében az ügyek olyan bonyolultak, hogy szakzerű jogi képviselő híján kevés esély van a sikerre. Az ügy legfontosabb tanulságának – legálabbis a regisztrátorok számára – ennek kell lennie.

Miért nem bitorol a regisztrátor?

A *.hu* szintű doméneket nyilván a nyilvántartó (Internet Szolgáltatók Tanácsa, ISZT) tartja nyilván, amely a *.hu* domének kezelője. Az ügyfelekkel a kapcsolatot a regisztrátor tartja, aki a nyilvántartó franchise-partnere. A nyilvántartó és az egyes regisztrátorok között franchise-jogok átvételére irányuló megbízási szerződés van érvényben. E szerződés a következőkre irányul:

- a nyilvántartó adminisztrációs és műszaki ügyintézési feladatokat ad át a regisztrátoroknak,
- a regisztrátor szerződést köt az igényelt domén delegálására,
- saját tehetségéhez mérten ellenőrzi, hogy az igényelt domén megfelel-e a Doménregisztrációs Szabályzatnak,
- a szabályosnak vélt igényt elektronikusan továbbítja a nyilvántartóhoz,
- a domént a nyilvántartó közvetlenül az igénylő javára delegálja, aki ettől kezdve igénylő helyett doménhasználóvá válik.

A Doménregisztrációs Szabályzat szerint

- a regisztrátor az ügyfél által választott szolgáltató, aki az ügyféllel doméndelegálás, -regisztrálás és -fenntartás kapcsán áll megbízási szerződéses kapcsolatban,
- a fenntartás kapcsán a regisztrátor a doménnel kapcsolatosan kizárólag adminisztratív és műszaki adatokat tárol és szükség esetén aktualizál a nyilvántartásban,
- az igénylő a domén megválasztásával kapcsolatosan köteles gondosan eljárni, az igényléssel vagy használattal kapcsolatosan nem sértheti más jogát, az igénylés vagy a használat nem lehet többek között jogellenes, megtévesztő,
- kizárólag az igénylő/használó felelős a domén igénylésével, használatával összefüggő kárért, illetve az igénylés és a használat jogszerűségéért,
- a delegálás visszavonása, felfüggesztése a nyilvántartó feladata, és erre szabályozott keretek között (pl. jogerős bírósági ítélet) van lehetőség, és nem a regisztrátor egyoldalú döntése alapján.

A fentiekre vonatkozó szerződés és szabályozás nyilvánosan elérhető dokumentum (www.nic.hu). Ezek alapján láthatjuk, hogy a cikk és/vagy az ítélet a domén kapcsán tévesen használja az igénylő szót a bitorlás idején, hiszen akkor már „igénylő” helyett „használóvá” vált a bitorló autókereskedő. Az igénylés idején a doménhasználat a felperes által is elismerten jogszerű volt.

A regisztrátoroknak azonban csak az igénylés előtt van jogi lehetősége vizsgálni a domén jogszerűségét. E vizsgálatról sem várhatunk sokat. Egy kétezer forintos szolgáltatás kapcsán nem várhatunk el érdemi ellenőrzést, és a relatív okok vizsgálatát(!) olyan szolgáltatótól, akinek semmiféle jogi hozzáértése nem kell, hogy legyen. Mindemellett a szabályzat alapján a domén jogszerűségéért a teljes felelősséget a doménigénylő/-használó viseli – jelen esetben az autókereskedő, aki szerződésében elfogadta a szabályzatban foglaltakat.

A fentiekből láthatjuk, hogy a regisztrátor kizárólag a doménnév műszaki és adminisztratív elérését biztosító franchise jellegű szolgáltató, a doménhasználat során nincs jogosultsága a domén megszüntetésére (legfeljebb saját szerződését mondhatja fel, és helyébe léphet más), és regisztrátori minőségében semmi köze a domén alatt folytatott tartalomszolgáltatáshoz. E szolgáltatást nem a regisztrátor (aki csak regisztrál és DNS-t szolgált), hanem a tartalomszolgáltató, azaz a domén alatt működtetett weblap szerverének jogosultja végzi. Ez utóbbit az elektronikus kereskedelemről, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi XVIII. tv. (Ektv.) tartalmazza. E törvény szabályozza a tartalomszolgáltató felelősségét, illetve felelőség alóli mentességét. Fontos, hogy a védjegyszakma és a bíróságok tisztán lássák e funkciók elkülönülését.

Analóg példa kapcsán meglepődne a közvélemény, ha egy később jogsértővé vált cégnév védjegybitorlási perébe alperesként a céget képviselő ügyvédet is bevonják. Az ügyvéd nyújtotta be az iratokat a cégbírósághoz, ő korlátozottan szintén ellenőrizte a cégnév jogszerűségét. A cégbíróság a nevet bejegyezte. Az ügyvéd folyamatosan ellátja a cég(név) képviselőt. Ennél jobban már csak akkor lepődnének meg, ha megbízotti minőségében el is marasztalnák a cégbejegyzésnél közreműködő ügyvédet. Analóg módon ennél többet a regisztrátor sem tesz, sőt neki még annyi jogismerete sincs, mint az ügyvédnek.

Visszatérve a konkrét perre, az ismertetés szerint a regisztrátorok elmarasztalása nem a Vt. 27. § (4) alapján (szolgáltatási közreműködés), hanem a márkakereskedők tevékenységéhez kapcsolódóan történt. Kérdésként merül fel bennem, hogy – mivel a doménnel kapcsolatos szolgáltatások a 45. osztályba tartoznak – milyen áruval vagy szolgáltatással kapcsolatban marasztalták el a regisztrátort, mert ebben az osztályban a HYUNDAI védjegyek nincsenek oltalmazva. A regisztrátorokkal szembeni elmarasztalás a Vt. 12. § (2) b) pontja szerinti, ekkor a fogyasztók általi összetéveszthetőséget is vizsgálni kellett volna. Itt megint kérdéseket vet fel, hogy a fogyasztók mennyiben téveszthetnek össze egy doménregisztrátori tevékenységet egy autógyártási vagy -értékesítési tevékenységgel.

A gazdasági tevékenység vizsgálata kapcsán – az Európai Bíróság joggyakorlatának ismeretében – ma már nem elég annak sommás megállapítása. A Google-ügynél (C-236/08, C-237-08, C-238/08 egyesített ügyek) az Európai Bíróság felhívja a figyelmet arra, hogy használat és használat között is lehet különbség. A reklámszolgáltatást nyújtó Google cég anélkül teszi lehetővé a védjegyhasználatot, hogy ő maga használná azt. Bár gazdasági előnyökre törekvő kereskedelmi tevékenységet végez, amikor bizonyos ügyfelei számára kulcsszóként védjegyekkel azonos megjelöléseket tárol, ez nem a védjegyekre vonatkozó uniós rendeletek szerinti gazdasági tevékenység. Úgy vélem a fentiek alapján, hogy a bíróság elmulasztotta vizsgálni a regisztrátorok vonatkozásában

- a védjegyszerű használatot,
- az áruk/szolgáltatások összevetését,
- a fogyasztók általi összetéveszthetőség lehetőségét.

A regisztrátorok elmarasztalása a Vt. 27. § (4) alapján sem volna lehetséges. Kialakult joggyakorlat híján a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelvet célszerű górcső alá venni, erre hivatkozik a (4) bekezdést beillesztő 2005. évi CLXV. törvény indoklása is. Az irányelv 11. cikke szerint az eltiltást olyan *közvetítők* (intermediaries) ellen lehet kérni, akiknek szolgáltatásait harmadik személy a szellemi tulajdon-jog megsértése céljából veszi igénybe.

Véleményem szerint a regisztrátor nem közvetítő. E minőségében való tevékenysége még a bitolás megkezdése előtti, de később, mint esetleges DNS-szolgáltató sem végez mást, mint műszaki és adminisztratív adatot tárol és nyilvántart. Hogy e tekintetben ki és milyen feltételekkel tekinthető közvetítőnek, arról a 2000/31/EK irányelv rendelkezik (vö. Ektv.). Ennek értelmezése alapján a regisztrátor regisztrátori minőségében nem tekinthető közvetítőnek. Még egy tartalomszolgáltató, vagyis tárhelyszolgáltató is csak bizonyos feltételek fennállása esetén tekinthető a Vt. 27. § (4) alanyának, például, ha nem tesz eleget az Ektv.-ben szabályozott értesítési-eltávolítási kötelezettségének.

Bízom benne, hogy az ügy más megvilágításba helyezésével sikerült az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle olvasóinak iránytűit pontosabbá tennem.

Pintz György*

---

* Pintz és Társai Szabadalmi, Védjegy és Jogi Iroda Kft., az ISZT Alternatív Vitarendező Fórum Tanácsadó Testület elnökhelyettese